

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Kantonalna uprava civilne zaštite

Broj:18/1-44-000872/13
Tuzla, 13.01.2014. godine

INFORMACIJA
o ostvarenim rezultatima deminiranja i uništavanja neeksplozivnih ubojitih sredstava na području Tuzlanskog kantona u 2013. godini

I U V O D

Zakonom o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) u članu 48. propisano je da je: zaštita od neeksplozivnih ubojitih sredstava, kao jedna od 15 mjera zaštite i spašavanja.

Članom 86. navedenog Zakona precizirano je na šta se odnosi navedena odredba:

1. Zaštita od neeksplozivnih ubojitih sredstava (u daljnjem tekstu: NUS-a) je mjera koja se sastoji u pronalaganju, otkrivanju, označavanju, iskopavanju, prenošenju, utovaru, prevoženju, istovaru, privremenom skladištenju, deaktiviranju i uništavanju NUS-a, na svim područjima na kojima se nalaze ta sredstva.

2. Poslove koji se odnose na problematiku uklanjanja mina i NUS-a, vrše jedinice civilne zaštite za uklanjanje mina i NUS-a (u daljnjem tekstu: timovi za deminiranje) na način regulisan Zakonom o deminiranju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 5/02) i Standardom za uklanjanje mina i NUS-a u Bosni i Hercegovini i Standardnim operativnim procedurama uklanjanja i uništavanja NUS-a, koje donosi direktor Federalne uprave.

3. Mjere zaštite od NUS-a, iz stava 1. ovog člana, ne odnose se na sledeća sredstva:

- neeksplozivne diverzantsko-terorističke naprave koje su predmetom krivičnih djela ili prekršaja i spadaju u isključivu nadležnost organa unutarnjih poslova;
- potrebe Oružanih snaga BiH u postupku uklanjanja i uništavanja upotrijebljenih, a neeksplozivnih ubojitih sredstava za vrijeme i poslije obuke i vježbi njegovih pripadnika, kao i NUS-a kojem je istekao rok upotrebe ili je nepouzdan pa ga treba uništiti;
- otpadne tvari u proizvodnji naoružanja i vojne opreme privrednih društava koja se bave tim poslom.

Također je u članu 199. stav 2. propisano:

„Za vršenje koordinacije poslova u oblasti deminiranja i uklanjanja NUS-a u kantonima i općinama nadležni su organi uprave za civilnu zaštitu i općinske službe civilne zaštite“.

U skladu sa nevedenim zakonskim obavezama, Kantonalna uprava civilne zaštite je vršila koordinaciju poslova u oblasti deminiranja i uklanjanja NUS-a na području Tuzlanskog kantona.

Polazna osnova za realizaciju zadataka iz oblasti deminiranja bila je Lista prioriteta deminiranja na području Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, koju je sačinila Kantonalna uprava civilne zaštite na osnovu općinskih planova za deminiranje sa utvrđenim prioritetima i uz tijesnu saradnju sa Regionalnim uredom BHMIC-a u Tuzli. Saglasnost na ovu Listu dala je Vlada Tuzlanskog kantona Zaključkom broj: 02/1-44-000186-2/13 od 18.01.2013. godine.

Realizacija zadataka na uklanjanju NUS-a obavljena je na osnovu prijava građana preko općinskih službi civilne zaštite i MUP-a.

II OSTVARENI REZULTATI DEMINIRANJA NA PODRUJU TK

Iako smo svjedoci vrlo teške ekonomske situacije u cijeloj državi BiH pa tako i u Tuzlanskom kantonu, deminerska sezona 2013. može se ocijeniti kao jedna od najuspješnijih od početka izvoenja operacija humanitarnog deminiranja. Zahvaljujući i dosta povoljnim vremenskim uvjetima i produžetku deminerske sezone sve do početka mjeseca decembra 2013. godine uspješno je realiziran do sada najveći broj zadataka, a deminirana površina je na rekordnom nivou.

Na realizaciji projekata, u toku 2013. godine, na poslovima deminiranja, pored tima civilne zaštite i deminerskih timova OS BiH, bilježimo angažman i drugih domaćih i stranih kompanija i organizacija kao što su: HO „Pro Vita”, „IVŠA”, UG „Demira”, „Stop mines”, „DOK-ING”, „Detektor” i drugi.

1. Deminiranje

1.1. Rezultati deminerskog tima civilne zaštite Tuzla „B”

Izvorna zadataka ovoga tima je pregled i ispitivanje vitalnih objekata i poljoprivrednog zemljišta, ime se obezbjeđuju uvjeti za održivi povratak izbjeglog i raseljenog stanovništva, na području TK. Tim se po formaciji sastoji se od 10 pripadnika razne specijalnosti, ali je tokom deminerske sezone 2013. bio popunjen sa 7 pripadnika.

Tokom deminerske sezone tim CZ bio je angažiran na području slijedećih općina:

Broj	Općina	Lokalitet	Namjena	Met. rada	Površina /m ² /
1.	Lukavac	LZ Turija-Rasti	Kule i okumice	ispitivanje	16.752,00
2.	Kalesija	Gojina – Krčevine 1.	Poljopriv. površine	TI	118.362,00
UKUPNO:					135.114,00

Tabela broj 1- Pregled deminiranih projekata u izvedbi tima CZ, po općinama TK u 2013. godini

Tokom izvoenja deminerskih radova pronađene su slijedeće vrste i količine mina i neeksplozivnih ubojitih sredstava:

- protivpješadijske mine PROM ..... 2 kom.
- protivpješadojske mine-razne..... 37 kom.
- NUS – razni..... 5 kom.

Radovima u periodu od osnutka, Tim civilne zaštite za deminiranje terena uz pomoć Mašinskog, POEK i PLANT tima FUCZ, deminirao je površinu terena od **861.800,62 m²**. Obzirom da su ovom timu, po pravilu, dodjeljivani zadaci male površine i nezanimljivi za komercijalne organizacije i kompanije, sveukupni rezultat se ocjenjuje kao zadovoljavajući.

Tokom izvoenja operacija deminiranja nije bilo slučajeva povrijeđivanja pripadnika tima.

1.2. Rezultati deminerskih timova Oružanih snaga BiH

Tokom deminerske sezone 2013. timovi OS BiH bili su angažirani na području slijedećih općina:

Broj	Općina	Lokalitet	Namjena	Met. rada	Površina /m ² /
1.	Gradačac	Porebrice 7	Poljopriv. površine	TI	222.083,00
2.	Gradačac	Porebrice 8	Poljopriv. površine	TI	197.819,10
3.	Kalesija	Putna komunik. TZ-BN	Putni pojas	TI	11.704,00
UKUPNO:					431.606,10

Tabela broj 2- Pregled deminiranih projekata u izvedbi timova OSBiH, po općinama TK u 2013. godini

Pored ova tri okonana projekta, deminerski timovi OS BiH su bili angažirani na još 4 zadatka od kojih su 2 na samom završetku.

Od početka izvođenja operacija humanitarnog deminiranja timovi OS BiH su na području Tuzlanskog kantona deminirali površinu od **3.712.671,53 m²**.

1.3. Sufinansirano deminiranje

Veoma dobri rezultati i povoljni efekti po lokalnu zajednicu koji se ostvaruju kroz projekte sufinansiranog deminiranja još veći u inak su dali tokom deminerske 2013. godine kada su realizirana dva velika projekta sufinansiranog deminiranja.

Prvi projekat je ostvaren kroz uspostavljanje kontakt sa tri subjekta – profesionalne deminerske kompanije, preko kojih su usmjerena sredstva Evropske Unije za deminiranje u Bosni i Hercegovini:

- 1) „DEMIRA“ e.V. Deutche Minenraumer,
- 2) „STOP Mines“ NGO MINE ACTION i
- 3) „DOK – ING DEMINIRANJE“ N.H.O.

Kantonalna uprava civilne zaštite je pripremila, a Vlada TK sa navedenim kompanijama potpisala ugovore o partnerstvu, prema kojima je lokalne zajednica (Kanton – 5% i općina – 5%) zajednički sufinansirati 10% vrijednosti deminerskih poslova koji budu dogovoreni na području Tuzlanskog kantona. Treba napomenuti da je i navedenih 10% učešća dogovoreno da se usmjeri na socijalno – ekonomske projekte u lokalnoj zajednici.

Red. broj	Općina	Broj projekta	Površina (m ²)	Metoda rada	Cijena deminiranja (KM)			
					EU (90%)	Općina(5%)	TK (5%)	
1.	eli	ID 9003	6.869,10	TI	9.273,30	515,20	515,20	10.303,70
2.	Gradačac	ID 8423	72.658,82	TI	98.089,40	5.449,40	5.449,40	108.988,20
3.	Kalesija	ID 7876	25.321,43		45.578,50	2.532,20	2.532,20	50.642,90
		ID 7879	106.037,20	TI	143.150,20	7.952,80	7.952,80	159.055,80
			131.358,63	-	188.728,70	10.485,00	10.485,00	209.698,70
4.	Sapna	ID 6940	38.899,48	TI	52.514,30	2.917,40	2.917,40	58.349,20
5.	Lukavac	ID 7939	169.818,33	TI	229.254,70	12.736,40	12.736,40	254.727,50
		ID 3989	177.030,03	TI	238.990,50	13.277,25	13.277,25	265.545,00
		ID 7907	118.942,36	TI	160.572,20	8.920,65	8.920,65	178.413,50
			465.790,72	-	628.817,40	34.934,30	34.934,30	698.686,00
6.	Rudnik krenjaka Vijenac	ID 9162	34.997,00	TI	31.497,30	15.748,60	5.249,60	52.495,50
		ID 9163	34.564,00	TI	31.107,60	15.553,80	5.184,60	51.846,00
			69.561,00	-	62.604,90	31.302,40	10.434,20	104.341,50
Ukupno:			785.137,75		1.040.027,00	85.703,85	64.735,45	1.190.466,30

Tabela 3- Pregled projekata sufinansiranog deminiranja na području TK u 2013. godini uz učešće lokalne zajednice i Evropske unije

Iz navedene tabele se može vidjeti da je uključeno 10 projekata deminiranja ukupne površine od 785.137,75 m² (uračunata površina projekta ID 7907 od 118.942,36 m² iako nije još završen) na 5 općina. Učešće lokalne zajednice je ostvareno sa 10% od ukupne vrijednosti navedenih poslova i iznosi 119.136,90 KM što znači da je na navedenih 10 projekata ostvarena korist od 1.040.027,00 KM za lokalnu zajednicu.

Projekti u Rudniku krenjaka Vijenac u Lukavcu su sufinansirani od Evropske Unije od 60%, Kantona od 10%) i Rudnika sa 30%, ukupne vrijednosti radova koje je izvela profesionalna kompanija „PRO VITA“ iz Orašja.

U toku mjeseca oktobra realiziran je **drugi** projekt sufinansiranog deminiranja kroz koji je bilo uključeno 5 novih projekata između lokalne zajednice i Ambasade Njemačke. Poslovi su realizirani na osnovu ranije potpisanog ugovora o partnerstvu sa profesionalnom kompanijom

„DEMIRA“ e.V. Deutsche Minenraumer prema kojima je lokalna zajednica zajedni ki sufinansirala navedene radove sa 10 % ukupne vrijednosti.

Red. Broj	Op ina TK	Broj projekta	Površina (m ²)	Metod rada	U e š e (KM)			
					Njema ka (90%)	Op ina (5%)	Kanton (5%)	
1.	Banovi i	ID 8940	18.441,76	T I	65.302,69	3.627,93	3.627,93	72.558,54
		ID 8941	50.503,28		67.370,00	3.742,80	3.742,80	74.855,56
			68.945,04		132.672,69	7.370,73	7.370,73	147.414,10
2.	Gra anica	ID 9206	98.027,00	T I	171.349,24	9.519,40	9.519,40	190.388,04
		ID 9207	28.871,00		120.406,34	6.689,24	6.689,24	133.784,82
			126.898,00		291.755,58	16.208,64	16.208,64	324.172,86
3.	Grada ac	ID 2248	30.311,67	T I	56.282,85	3.126,83	3.126,83	62.536,50
U k u p n o :			226.154,71		480.711,12	26.706,20	26.706,20	534.123,52

Tabela 4- Pregled projekata koje je sufinansirala lokalna zajednica i Ambasada Republike Njema ke u Bosni i Hercegovini

Iz Tabele 4, se može vidjeti da su na taj na in realizirani projekti na op inama Banovi i, Gra anica i Grada ac i da je lokalna zajednica u estvovala u njihovoj realizaciji sa 53.413,50 KM. Kroz sufinansiranje deminiranja navedenih projekata ostvarena je korist lokalne zajednice od 480.721,50 KM.

Iz tabela 3 i 4 se može vidjeti da je kroz sufinansirano deminiranje obuhva eno 7 op ina kroz 15 projekata ukupne površine od **1.011.292,40 m²**. Ukupna vrijednost navedenih radova je 1.724.490,70 KM u emu su op ine u estvovale sa 81.107,65 KM ili 4,7 %, Kantona sa 91.441,65 KM ili 5,3 %, Rudnik Kre njaka Vijenac sa 31.302,40 KM ili 1,8 %, Europska Unija sa 1.040.027,00 KM ili 60,3 % i Ambasada Republike Njema ke sa 480.711,12 KM ili 27,9 %.

Ukupno ostvarena korist lokalne zajednice kroz projekt sufinansiranog deminiranja u 2013. godini je 1.520.739,10 KM odnosno deminiranih 1.011.292,40 m².

1.4. Donatorsko deminiranje

Kao i svih prethodnih godina deminiranje u najve oj mjeri ovisi od donatorskih sredstava koja se direktno ili preko Me unarodnog fonda za deminiranje i pomo žrtvama od mina (ITF) implementiraju u BiH. Najve i donatori su Vlade SAD, Njema ke, Norveške, Japana i dr.

U narednoj tabeli je dat pregled projekata koji su deminirani na podru ju TK u 2013. godini koriste i ova donatorska sredstva.

R/b	Lokacija - naziv projekta	Op ina	PM akcija	Izvo a	Ukupno završeno (m ²)
1.	MZ Milino S. – naselje	Lukavac	T I	NN Ivša	59.347,00
2.	MZ Milino Selo naselj 2	Lukavac	T I	NN Ivša	46.304,28
3.	Seona 1.	Banovi i	iš e	PRO VITA	4.122,00
4.	Vijenac stam.odm. 1A	Lukavac	iš e	NN Ivša	31.791,41
5.	Vijenac sta. odmar. 1B	Lukavac	T I	NN Ivša	24.607,03
6.	Vida 2 – Utrine	Grada ac	iš e	NN Ivša	21.176,66
7.	Vijenac stanb. – Jezero 2.	Lukavac	iš e	NN Ivša	24.071,00
8.	Izvor Stražba-Stijena 5A	Sapna	iš e	NN Ivša	12.378,00
9.	Seona Prijedor	Banovi i	T I	NN Ivša	44.586,00
10.	Seona – Kruševac	Banovi i	T I	NN Ivša	25.052,2
U k u p n o :					293.549,70

Tabela broj 5- Pregled projekata deminiranih donatorskim sredstvima

1.5. Ukupni rezultati deminiranja

Tokom deminerske sezone 2013. okončano je 29 projekata (u procesu 6) i deminirane su površine od:

Metod rada – deminiranja	Broj projekata	Deminirana površina /m ² /
iš enje	9	182.925,50
Tehni ko izvi anje	20	1.569.694,30
U k u p n o	29	1.752.619,80

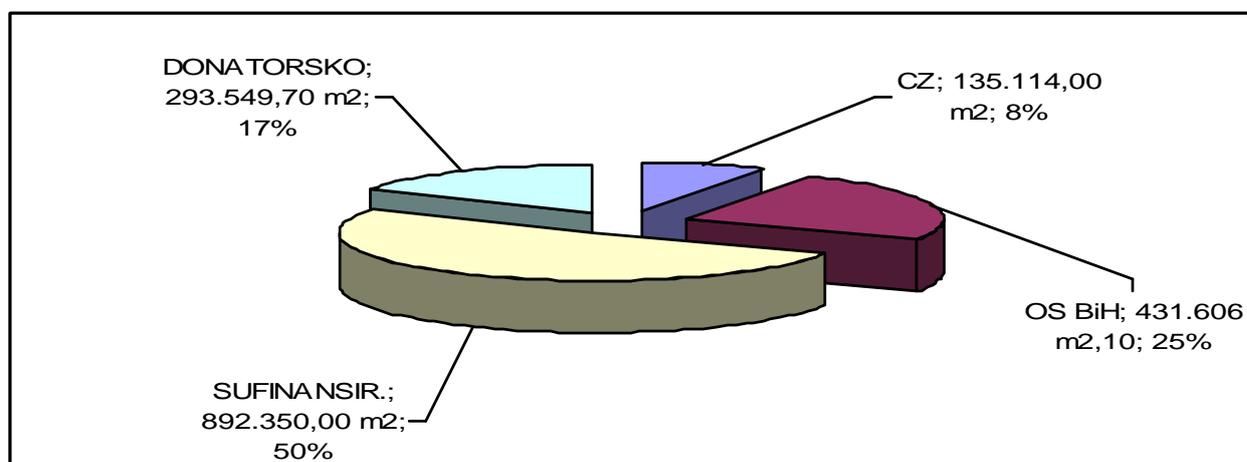
Tabela broj 6: Broj realiziranih projekta po metodi rada sa ukupno deminiranim površinama

1.6. U eš e izvo a a radova u deminiranju

U slijede o j tabeli i grafikonu dat je procenat u eš a izvo a a radova u 2013. godini.

Izvo a	Broj projekata	Površina M ²	Procenat %
FUCZ	2	135.114,00	7,7
OS BiH	3	431.606,10	24,6
SUFINANSIRANO	14	892.350,00	50,94
DONATORSKO	10	293.549,70	16,76
Ukupno:	29	1.752.619,80	100,00

Tabela broj 7- U eš e izvo a a radova

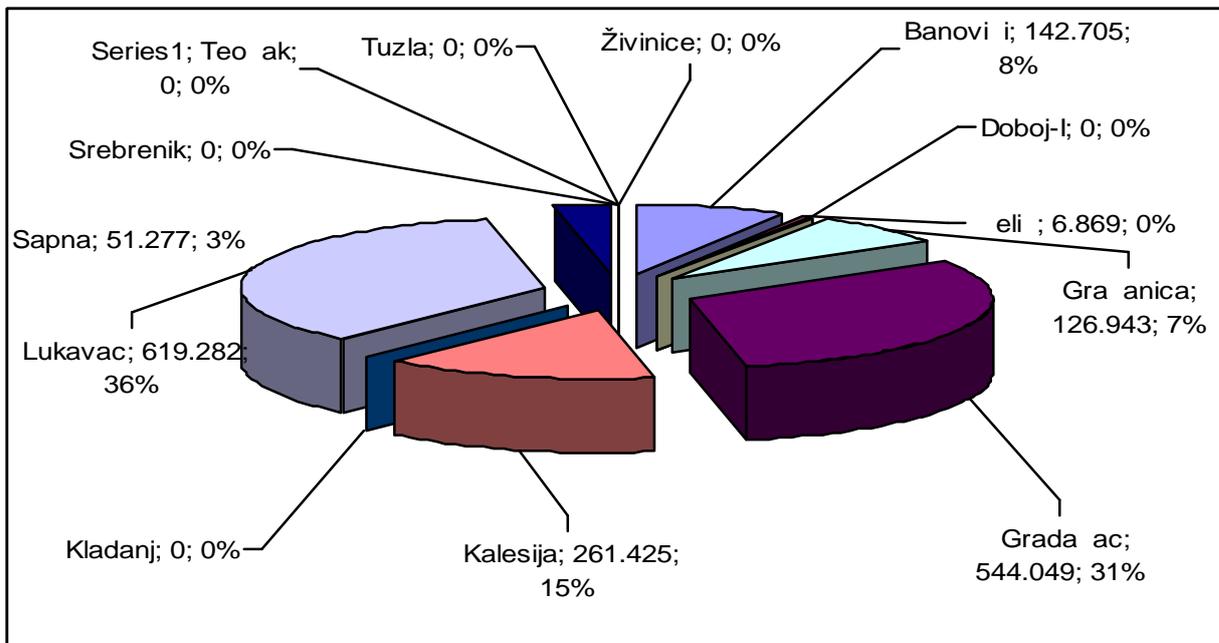
Grafikon broj 1- U eš e izvo a a radova

1.7. Pregled deminiranja po op inama

Kada je u pitanju ostvareni rezultat deminiranja po op inama može se konstatirati, da kao i prošlih nekoliko godina, najintenzivniji radovi su bili na podru ju op ine Grada ac i Lukavac.

Pored ovih 29 projekata koji su okončani i za koje su izdati certifikati-uvjerenja o završnoj kvaliteti ura enog deminiranja, u procesu je ostalo 6 projekata od kojih su 3 na samom završetku.

Na slijede em grafikonu je dat ostvareni rezultat deminiranja po op inama u toku 2013. godine.

Grafikon broj 2- Pregled deminiranih površina po općinama TK u 2013. godini
(Ukupno deminirano: 1.752.619,80 m²)

1.8. Sveukupno ostvareni rezultati deminiranja na području TK

Prema podacima koje zajednički evidentiraju Kantonalna uprava i općinske službe civilne zaštite od početka izvođenja humanitarnog deminiranja do danas deminirana je površina terena od **12.865.424,55 m²**. Ovi podaci se temelje isključivo na izdatim certifikatima o deminiranoj površini koje posjeduju predstavnici iz općina. Međutim, činjenica je da je u prošlosti deminirana nešto veća površina za koju ili nisu izdati ili nisu dostavljeni validni certifikati. Nužno je od BH MAC-a kao jedine relevantne kuće za provođenje operacija deminiranja i izdavanje važećih certifikata za obavljeni posao pokušati doći do cjelovitih podataka.

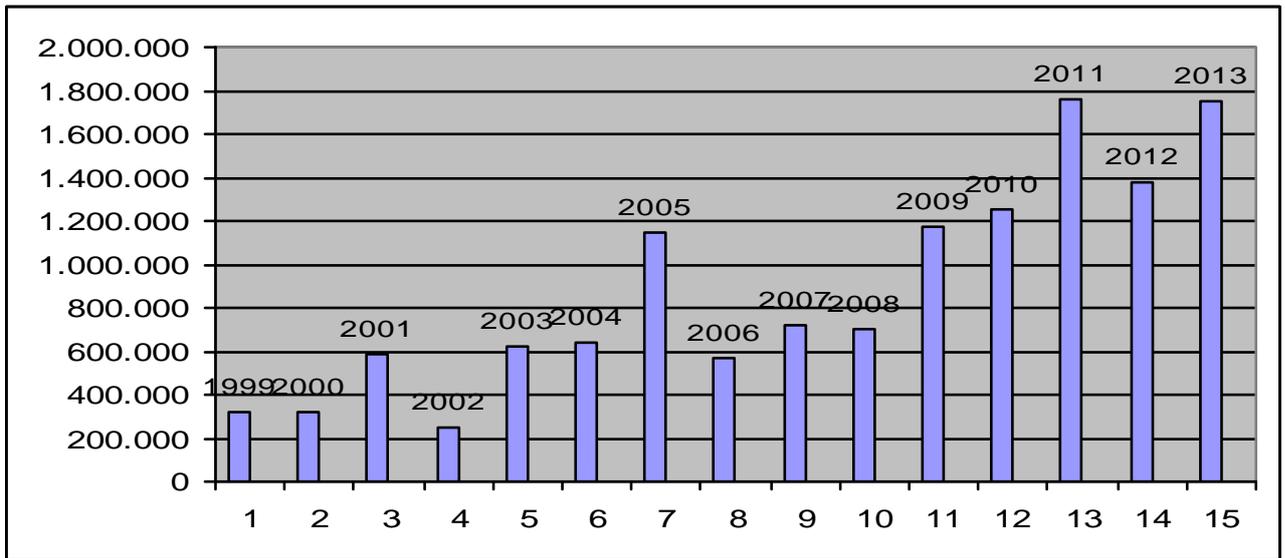
Sukladno dokumentu „Strategija protuminskog djelovanja BiH za period 2009. – 2019.” koji je osnovni cilj do 2019. godine potpuno eliminirati sumnjive površine I i II kategorije, a III kategoriju prioriteta „eliminirati” kroz prevenciju zabrane kretanja, a uzimajući u obzir do sada deminirane površine i one koje se vode kao sumnjive može se zaključiti da je pred domaćim i stranim organima zadaća nužnog intenziviranja procesa deminiranja i aktivnijeg uključivanja svih subjekata s ciljem realiziranja obaveza iz ove Strategije za koju se već sada može reći da neće biti realizirana u zadatim rokovima.

U narednoj tabeli i grafikonu dat je prikaz ostvarenih rezultata od početka izvođenja operacija humanitarnog deminiranja (1997. – 2013. godina) na području Tuzlanskog kantona.

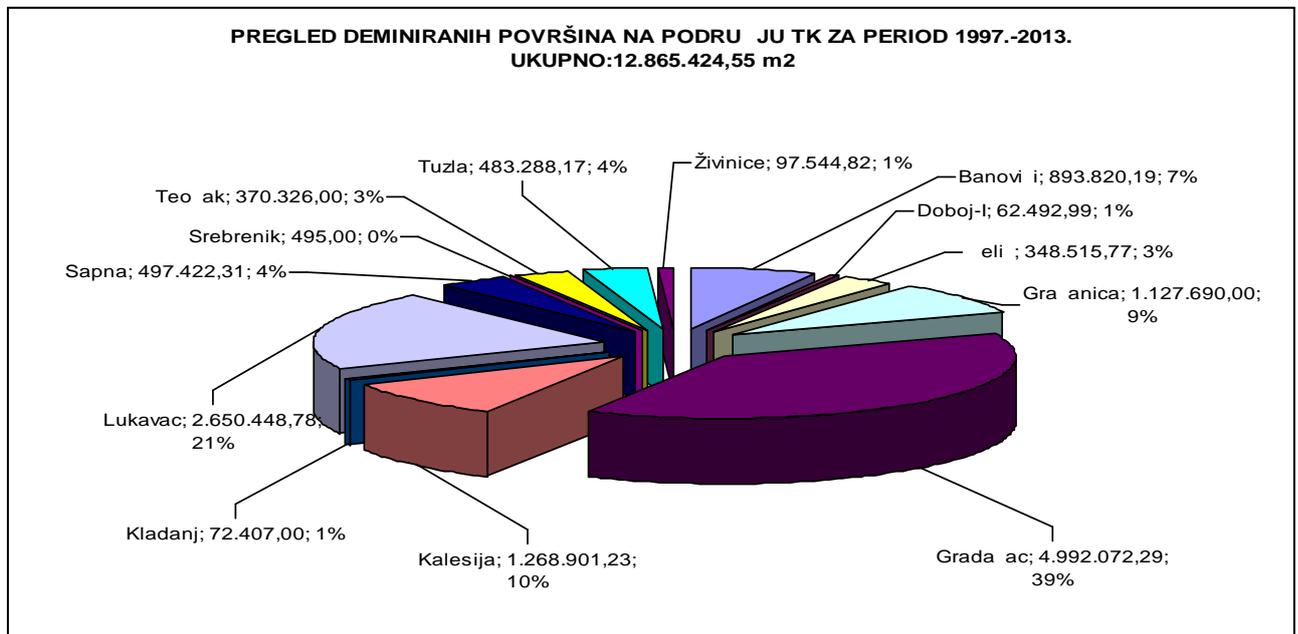
God.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.
Površ.m ²	5.000	128.546	320.438	319.332	584.141	252.828	622.823	639.009
God.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Površ.m ²	1.149.706	565.447	724.254	704.654	1.173.647	1.253.835	1.759.024	1.381.999
God.	2013.							
Površ.m ²	1.752.506							

Tabela broj 8- Pregled deminiranih površina po godinama na području TK
(Ukupno: 1997.- 2013.godina 13.337.189m²)

Napomena: Deminirana površina od oko 600.000 m² nije pokrivena certifikatima

Grafikon boj 3- Pregled deminiranih površina po godinama na području TK (Ukupno: 12.865.424,55m²)

Grafikon boj 4- Pregled deminiranih površina po općinama na području TK (Ukupno: 1997.- 2013.godina – 12.865.424,55 m²)

2. Obilježavanje minskih polja

Pored trajnog i polutrajnog obilježavanja sumnjivih površina u sklopu projekata koji su bili predmet izvođenja deminerskih radova, tokom ove godine nije bilo ciljanih projekata koji su za cilj imali postavljanje trajnih znakova i upozoravaju ih džambo plakata. Kao i ranih godina, svakodnevno se vrši hitno obilježavanje rizičnih površina koje su izvodili predstavnici RU BHMAC-a i pripadnici tima civilne zaštite za deminiranje i uklanjanje NUS-a.

3. Uništavanje neeksploziranih ubojitih sredstava

Tokom 2013. godine pripadnici „A” tima civilne zaštite, kao jedine organizirane grupe osposobljene i opremljene za izvođenje poslova preuzimanja, prevoženja, privremenog skladištenja i uništavanja NUS-a, odradili su 323 zadatka koji su se odnosili na iskopavanje, preuzimanje, prevoženje, privremeno skladištenje i 196 zadataka uništavanja istog.

U slijedej o j tabeli je dat pregled neutralisanog NUS-a po vrsti i količini.

Naziv sredstva	Jedin mjer	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	UKUPN
Munic. manjeg kalibra	kom	0	1.239	799	411	175	676	2.022	105	789	906	1.212	1.417	9.749
Municija ve eg kalibra	kom	0	13	9	6	2	4	6	1	1	13	3	1	59
Ru ne bombe - razne	kom	0	51	33	38	36	44	61	29	77	84	41	62	556
Projektili - razni	kom	0	1	15	14	10	7	13	3	12	7	14	4	100
Pješadijske mine	kom	0	2	3	19	2	4	3	1	45	9	6	1	95
Tenkovske mine	kom	0	1	0	4	0	10	0	0	1	2	0	0	18
Tromblonske mine	kom	0	9	11	4	12	12	5	5	7	6	14	6	91
"Osa", „Zolja", "Munja"	kom	0	0	2	2	1	0	3	1	0	1	2	0	12
Upalja i – razni	kom	0	3	8	0	0	0	0	0	1	9	1	0	22
Avio bombe	kom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasetne bombe-zvon i i	kom.	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	1	11
Ostalo (okviri, kapisle)	kom	0	0	1	2	0	0	1	1	111	8	1	0	125
UKUPNO	kom	0	1.319	890	501	238	757	2.114	146	1.044	1.045	1.294	1.492	10.838

Naziv sredstva	Jedinica mjere	Jan	Feb	Mart	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	UKUPNO
Eksplozivi – razni	Kg	0	0,3	0,5	13,5	0	0	0,6	1,2	2,7	1,4	0	2,6	22,90
Pirotehni ka sreds.petarde	kom.	0	0	2.100	1.000	0	0	0	0	0	6	1.634	0,00	4.740

Tabela broj 9: Pregled uništenog NUS-a po vrsti i koli ini

4. Nesre e od mina i NUS-a

Prema zvani nim podacima BHMACH-a, u periodu od 1996. do kraja 2013. godine, u BiH je od mina stradalo 1.709 stanovnika. Tokom 2013. godine, i pored svih preduzetih mjera upozoravanja na minsku opasnost dogodilo se 6 minskih nesre a, u kojima su stradali civili (3 osobe su smrtno stradale, a 10 je povrije eno).

Do sada je u BiH stradalo 115 deminera od ega 46 smrtno.

Sve civilne nesre e desile su se u obilježenim podru jima, te da su naj eš i razlozi koji dovode do nesre a, nepoštivanje minskih upozorenja i svjestan ulazak u sumnjiva podru ja zbog lova ili sje e šume.

Prema podacima sa kojima raspolaže Kantonalna uprava civilne zaštite Tuzla, od potpisivanja Dejtonskog sporazuma, do kraja 2013.godine, dogodilo se preko 200 minskih nesre a, na podru ju svih op ina Tuzlanskog kantona, u kojima je smrtno stradalo 118, a teže i lakše su ranjene 132 osobe.

III ZAKLJU NA RAZMATRANJA

Na osnovu rezultata ostvarenih na poslovima deminiranja u 2013. godini i poslijeratnom periodu može se zaklju iti slijede e:

- 1. Na podru ju Tuzlanskog kantona u deminiranim akcijama koje su vo ene poslije rata ukupno je deminirano 12.865.424,55 m².
U toku 2013. godine deminirano je 1.752.550,5 m².**
- 2. Prilikom odabira i utvr ivanja prioriteta deminiranja prednost je davana projektima kojima su stvarani uvjeti za povratak izbjeglog i raseljenog stanovništva i život u sigurnom okruženju kao i deminiranju poljoprivrednih površina.**
- 3. Ostvareni rezultati na poslovima deminiranja posljednjih godina, posebno uvo enjem sufinansiranog deminiranja od strane op ina i Kantona, prednja e u odnosu na druge kantone u Federaciji BiH.**
- 4. Na podru ju Tuzlanskog kantona još uvijek se kao sumnjiva površina vodi 91.251.367 m² ili 3,45% od ukupne površine kantona.
Ako se deminiranje nastavi prema prosje no ostvarenom rezultatu u posljednjih deset godina od 997.439,8 m²/godini, za kona no uklanjanje opasnosti od mina na podru ju Tuzlanskog kantona e biti potrebno oko 90 godina.**
- 5. Trenutno na tržištu cijena poslova deminiranja se kre e oko 1 €/m² za deminiranje tehnikom tehni kog izvi anja odnosno 2 €/m² za deminiranje iš enjem.
Za deminiranje navedenih oko 91 miliona m² bit e potrebno oko 138 miliona konvertibilnih maraka.**
- 6. Tokom 2013. godine tim civilne zaštite za uništavanje NUS-a odradio je 323 zadataka koji su se odnosili na iskopavanje, preuzimanje, prevoženje, privremeno skladištenje i 196 zadataka uništavanja NUS-a. U ovim operacijama uništeno je 10.838 komada NUS-a, 22,90 kg eksploziva i oko 5.000 raznih pirotehni kih sredstava.**

IV MJERE ZA UBRZAVANJE POSLOVA DEMINIRANJA

Da bi se ubrzali poslovi deminiranja na podru ju Tuzlanskog kantona potrebno je poduzeti sljede e:

1) Izvršiti detaljnu analizu postoje ih podataka o veli ini i kategorizaciji sumnjivih površina koje se vode pri BH MAC-u i uraditi katastarski pregled sumnjivih površina za svaku op inu pojedina no tabelarno i kartografski.

Nositelj posla: Op inski na elnici i BH MAC.

Rok izvršenja posla : 2014. godina.

2) Uraditi projektnu dokumentaciju za katastarski utvr eni pregled sumnjivih površina na op ini.

Nositelj posla: Op inski koordinatori za deminiranje, Kantonalni koordinator za deminiranje i BH MAC.

Rok izvršenja posla: Kontinuirano.

3) Sagledati mogu nost utvr ivanja stimulacije u iznosu od 10 % na pla u op inskih i Kantonalnog koordinatora za deminiranje.

Nositelj posla: Op inski na elnici i Vlada TK.

Rok izvršenja posla: 2014. godina.

4) Donositi na op inskom vije u i Vladi TK planove deminiranja za svaku novu kalendarsku godinu sa jasno preciziranim projektima prioritetima i izvorima sredstava za njihovu realizaciju.

Nositelj posla: Op inski koordinatori za deminiranje, Kantonalni koordinator za deminiranje, Op inski na elnici i Vlada TK.

Rok : januar – februar svake godine.

5) Razmatrati na op inskim vije ima i Skupštini TK izvještaj o rezultatima poslova deminiranja za svaku prethodnu godinu sa mjerama koje e biti ugra ene u plan deminiranja za sljede u godinu.

Nositelj posla: Op inski koordinatori za deminiranje, Kantonalni koordinator za deminiranje, Op inski na elnici i Vlada TK.

Rok : januar – februar svake godine.

6) U budžetima op ina i TK planirati i osigurati potrebna finansijska sredstva za realizaciju planiranih poslova deminiranja kao i sredstva iz donatorskih i drugih izvora.

Nositelj posla: Op inski na elnici, Op inska vije a, Vlada TK i Skupština TK.

Rok izvršenja posla: Kontinuirano.

7) Pokrenuti inicijativu za izmjene i dopune Zakona o deminiranju u Bosni i Hercegovini uz obavezno vo enje javne rasprave u op inama i kantonima kako bi se u njega ugradili interesi lokalne zajednice.

Nositelj posla: Op inski na elnici, Op inska vije a, Vlada TK i Skupština TK.

Rok izvršenja posla: 2014.godina

8) Obavezati lokalne medije, koji se sufinansiraju iz op inskih i kantonalnog budžeta da dio programske sheme posvete opasnosti od mina i NUS-a i poslovima deminiranja.

Nositelj posla: Lokalni mediji, Op inski na elnici, Op inske službe civilne zaštite, Vlada TK i Kantonalna uprava civilne zaštite.

Rok izvršenja posla: Kontinuirano.

9) U planovima o korištenju i trošenju sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, koja se izdvajaju po članu 180. Zakona o zaštiti i spašavanju izdvojiti minimalno 10 % za deminiranje.

Nositelj posla: Općinske službe civilne zaštite, Kantonalna uprava civilne zaštite, Općinski štabovi civilne zaštite i Kantonalni štab civilne zaštite.

Rok izvršenja posla: Kontinuirano.

10) Uspostaviti suradnju sa općinama i gradovima između unarodne zajednice i tražiti pomoć za uklanjanje opasnosti od mina za građane i poslove deminiranja na općinama.

Nositelj posla: Općinske službe civilne zaštite.

Rok izvršenja posla: Kontinuirano.

11) Na prigodan način obilježavati 4. april – Međunarodni dan borbe protiv mina u svim osnovnim i srednjim školama TK i na razini općina i TK sve do uklanjanja opasnosti od mina na području TK. Na tim manifestacijama ukazivati na opasnost od mina, afirmirati ostvarene rezultate na poslovima deminiranja.

Nositelj posla: Ministarstvo obrazovanja, nauke kulture i sporta TK, Općinske službe civilne zaštite i Kantonalna uprava civilne zaštite.

Rok izvršenja posla: Kontinuirano.

12) Osnovati Fondaciju za deminiranje TK u okviru koje bi se prikupljala donatorska sredstva od fizičkih i pravnih lica i drugih izvora za finansijske poslove deminiranja na području TK.

Nositelj posla: Ministarstvo pravosuđa i uprave TK, Ministarstvo finansija TK, Kantonalna uprava civilne zaštite.

Rok izvršenja posla: 2014.godina

(Mjere za ubrzanje poslova deminiranja su preuzete iz dokumenta „Prijedlog mjera za ubrzanje poslova deminiranja na području TK“, broj: 18/01-44-020401/13 od 11.09.2013. godine, kojeg je usvojila Vlada i Skupština TK)

D I R E K T O R

Mr. sci. Zdenko Tadi